Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General del Patrimoni Cultural
Subdirecció General d'Arxius i Gestió Documental
Servei de Coordinació de la Xarxa d'Arxius Comarcals

INFORME SOBRE LA NECESSITAT DE CONTRACTAR ELS TREBALLS DE TRACTAMENT ARXIVÍSTIC DURANT EL 2027 DE DIVERSOS FONS DOCUMENTALS DIPOSITATS ALS ARXIUS HISTÒRICS DE LLEIDA I TARRAGONA

Una de les tasques pròpies de la Direcció General del Patrimoni Cultural, en matèria d'arxius, és la preservació del patrimoni documental de Catalunya. Per donar compliment als preceptes de la llei en relació amb la conservació i preservació del patrimoni documental català, el Servei de Coordinació de la Xarxa d'Arxius Comarcals de la Direcció General del Patrimoni Cultural dirigeix i coordina la Xarxa d'Arxius Comarcals de Catalunya.

D'acord amb la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents, correspon a la Generalitat de Catalunya garantir la protecció, conservació, tractament i difusió del patrimoni documental català i promoure les actuacions necessàries per assegurar-ne l'accés i la preservació.

En exercici d'aquestes competències, el Departament de Cultura, mitjançant la Direcció General del Patrimoni Cultural, impulsa i coordina les actuacions destinades a la correcta organització, descripció, conservació i difusió dels fons documentals custodiats als arxius de titularitat o gestió de la Generalitat de Catalunya.

Els Arxius Històrics de Lleida i Tarragona custodien fons documentals de gran valor històric, administratiu i cultural, la conservació, tractament i posada a disposició de la ciutadania constitueixen una responsabilitat directa de l'Administració de la Generalitat. En aquest sentit, les tasques d'identificació, organització, descripció i condicionament físic dels documents resulten indispensables per garantir-ne la preservació a llarg termini, facilitar-ne la consulta i assegurar el compliment de la normativa vigent en matèria de patrimoni documental.

La coordinació tècnica i el seguiment d'aquestes actuacions es duen a terme des del Servei de Coordinació de la Xarxa d'Arxius Comarcals de la Direcció General del Patrimoni Cultural, que assumeix la planificació i supervisió dels projectes de tractament arxivístic que es promouen en l'àmbit dels arxius gestionats pel Departament de Cultura.

Portaferrissa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 162 740

Els arxius històrics de Tarragona i Lleida acumulen més de 27.000 metres lineals de documentació, des del segle XI fins a l'actualitat. Aquest volum documental requereix un tractament específic i intensiu, tant en els fons ja existents com en aquells ingressats recentment. Aquestes accions impliquen una dedicació important del personal dels arxius i afecten el conjunt dels fons, públics i privats, que abracen gairebé 1.000 anys d'història.

Tanmateix, els serveis i productes que ofereixen aquests arxius a ciutadans i administracions fan impossible mantenir un ritme de tractament documental que garanteixi una correcta gestió i difusió dels fons. Entre els arxius històrics de Lleida i Tarragona es serveixen més de 50.000 unitats documentals als usuaris i es realitzen uns 3.000 préstecs de documents a les administracions públiques. Des del punt de vista de la difusió cultural, s'impulsen més de 70 activitats anuals, amb un impacte directe sobre uns 2.800 ciutadans, a més de l'assistència directa a l'Administració de la Generalitat de Catalunya, a la municipal, als Consells Comarcals i a altres administracions públiques.

Per aquest motiu, i atès que no es pot considerar l'opció d'incrementar les plantilles, el suport extern en tasques de tractament documental és imprescindible per millorar l'accés i la difusió dels fons documentals, públics i privats. És per això que es proposa la contractació dels treballs de tractament arxivístic de diversos fons dels arxius històrics, amb l'objectiu final d'augmentar la informació disponible i facilitar la difusió i l'accés als seus fons.

Els fons proposats per al tractament arxivístic són els següents:

- Arxiu Històric de Lleida
    - Fons: Fons de la Magistratura de Treball de Lleida
- Arxiu Històric de Tarragona
    - Fons de la Universitat Laboral Francisco Franco de Tarragona

Els fons proposats per a cada arxiu històric representen un valor important pels investigadors i historiadors i han estat prioritzats per les direccions dels arxius. A diferència dels anys anteriors, enguany només es presenten dos lots: Arxiu Històric de Lleida i Tarragona. Enguany no es preveu la contractació del lot corresponent a l'Arxiu Històric de Girona. El motiu és que aquest arxiu es troba immers en un procés de remodelació complexa de les seves instal·lacions que està finalitzant, però que implica una sobrecàrrega de tasques per al seu personal, fet que no permet assumir les tasques de supervisió de les tasques derivades

del contracte. A causa d'aquesta situació, no és possible planificar amb garanties una intervenció arxivística sobre els fons de Girona en aquest exercici.

La contractació, per tant, es divideix en els següents lots, segons un criteri territorial.

- Lot 1: Arxiu Històric de Lleida
- Lot 2: Arxiu Històric de Tarragona

El tractament arxivístic es durà a terme in situ a les instal·lacions dels arxius i comprendrà, com a mínim, les següents actuacions:

Lot 1 - Arxiu Històric de Lleida

Fons de la Magistratura de Treball de Lleida

1. Dades generals del fons o sèrie documental

- Denominació del fons: Magistratura de Treball de Lleida
- Codi de referència del fons: AHL45
- Centre d'arxiu dipositari: Arxiu Històric de Lleida
- Dates extremes: 1939-1989
- Volum: El fons està composat per 163,6 ml dels quals caldrà tractar en el present contracte 44,40 ml.
- Suport: Paper
- Estat general de conservació: Bon estat de conservació

2. Context i descripció del fons

- Productor del fons: Magistratura de Treball de Lleida
- Contextualització històrica i funcional: Òrgan jurisdiccional que va ser competent en matèria laboral entre la Guerra Civil i el 1988, quan es creen els Jutjats del Social. Organitzades per la Llei Orgànica de 17 d'octubre de 1940 es varen constituir com

l'única institució jurisdiccional contenciosa en la branca social del Dret i se'n va crear una a cada capital de província.

- Tipologia documental: Fons integrat bàsicament per expedients de procediments ordinaris (reclamacions o demandes de tipus laboral) i expedients d'executòries.

- Interès administratiu, històric o de recerca: Les Magistratures de Treball, antecedents dels Jutjats del Social, varen ser competents en tot tipus de plets entre empresaris i treballadors i, a partir del 1963, també en els conflictes sobre aplicació del règim de la Seguretat Social. Per tant es tracta d'un fons especialment interessant per a l'estudi de la conflictivitat laboral durant aquell període, així com l'estudi social de l'època.

3. Treballs de tractament arxivístic

- Continuació de les tasques de catalogació del fons ja iniciades. Darrera unitat d'instal·lació tractada: 307 (1960)

- Revisions físiques bàsiques

- Instal·lació en camises i capses normalitzades

- Identificació física de les unitats documentals

- Correcció ortotipogràfica de la base de dades

4. Camps de descripció (model)

- Arxiu / Fons

- Ingrés

- Nivell de descripció

- Nivell de classificació

- Codi unitat

- Signatura / signatura antiga

- Títol

- Autor / atribuït / formal
- Data inici
- Data final
- Cronologia
- Descripció
- Suport
- Topogràfica
- Conservació
- Municipi
- Població
- Consultabilitat
- Observacions

Lot 2 - Arxiu Històric de Tarragona

Fons Universitat Laboral Francisco Franco de Tarragona

1. Dades generals del fons o sèrie documental

- Fons: Universitat Laboral Francisco Franco de Tarragona (1939-1982)
- Sèrie documental: Expedients d'alumnes
- Dates extremes de la sèrie: 1956-1978

2. Context i descripció del fons

- Volum documental: El fons està composat per 517 capses en 9.571 expedients aproximadament, un total de 51,7 ml, dels quals caldrà tractar en el present contracte 30 ml.

- Suport: Paper.

- Organització del fons: Els expedients es conserven, en la seva major part, dins de les carpetes originals identificades exteriorment amb el nom i cognoms de l'alumne i el número d'expedient.

- Estat de conservació: El grau de conservació dels expedients és bo.

3. Treballs de tractament arxivístic

En iniciar els treballs, les capses es troben ubicades als dipòsits de la cinquena planta de l'edifici. Els treballs de tractament es desenvoluparan a l'espai habilitat per l'Arxiu Històric de Tarragona, situat a la segona planta. L'empresa adjudicatària serà responsable del trasllat de les capses entre ambdós espais mitjançant els carros facilitats per l'Arxiu.

L'empresa adjudicatària haurà de dur a terme les actuacions següents:

a) Moviment de la documentació

- Trasllat de les capses des del dipòsit fins a l'espai de treball.

- Retorn de les capses al dipòsit una vegada finalitzat el tractament.

b) Tractament físic dels expedients. Per a cada expedient caldrà:

- Retirar grapes, clips i qualsevol altre element metàl·lic o material aliè que pugui afectar la conservació de la documentació;

- Conservar la carpeta original sempre que el seu estat físic sigui adequat;

- Mantenir en tot moment l'ordre original dels expedients.

- No es podrà alterar la composició dels expedients sense autorització expressa del personal tècnic de l'Arxiu.

c) Descripció documental

S'introduiran a la base de dades de primers tractaments, com a mínim, els camps següents:

- Camp “Títol”: Titular de l’expedient

- Camp "Cronologia": Dates extremes
- Camp "Dia-Any-Inici – Dia-Any-Final": Dates extremes
- Camp "Expedient inicial – final": Número expedient alumne
- Camp "Suport": Paper
- Camp "Topogràfica": Número de la capsa
- Camp "Conservació": de 0 (restaurat) a 4 (mal estat / no consultable)
- Camp "Descripció": Documents que conté l'expedient
- Camp "Observacions": Lloc de naixement i província

Les dades s'obtindran exclusivament de la documentació que integra cada expedient.

d) Reinstal·lació

Una vegada finalitzat el tractament, les capses es retornaran a la cinquena planta.

La col·locació es farà seguint les indicacions del personal de l'Arxiu i respectant l'ordre establert a les prestatgeries, de dalt a baix i d'esquerra a dreta.

En resum, la intervenció sobre aquests fons, tant de l'Arxiu Històric de Lleida com el de Tarragona, és necessària per:

- Garantir la conservació dels documents, especialment pel seu valor històric, jurídic i social.
- Facilitar l'accés i la consulta per part d'investigadors, ciutadania i administracions.
- Completar la descripció normalitzada d'acord amb els estàndards arxivístics vigents.
- Preservar i difondre el patrimoni documental custodiat als Arxius Històrics de Lleida i Tarragona.

Taula de preus utilitzats per a la valoració de la licitació

El preu unitari de referència s'ha determinat a partir de l'anàlisi dels costos de mercat associats a les actuacions objecte del contracte, tenint en compte l'experiència acumulada en contractes

similars executats pel Departament de Cultura en els darrers anys, així com l'actualització dels preus d'acord amb l'evolució dels costos de materials, transport, maquinària i mà d'obra.

Unitats	Import sense IVA
Metres lineals	991,74 €

Atesos els preus de licitació proposats, l'import resultant, per a cada lot de la licitació és:

Lot	Ml	Import sense IVA	IVA	Import total
Lot 1: Arxiu Històric de Lleida	44,40	44.033,26 €	9.246,98 €	53.280,24 €
Lot 2: Arxiu Històric de Tarragona	30,00	29.752,20 €	6.247,96 €	36.000,16 €

L'import total del contracte és de 89.280,40 euros (IVA inclòs)

Justificació de la necessitat de suport extern per al tractament arxivístic

Els fons documentals i fotogràfics conservats als arxius tenen un alt valor patrimonial i històric. No obstant això, els recursos disponibles per al seu tractament són limitats, fet que dificulta garantir-ne la correcta conservació, l'accés i la difusió.

Els arxius reben de manera continuada nova documentació procedent de la província i de la comarca, la qual s'incorpora progressivament als seus dipòsits. El tractament arxivístic d'aquests fons és una tasca complexa que requereix temps i personal especialitzat. Actualment, els Arxius Històrics Provincials no disposen d'un nombre suficient de professionals fixos i qualificats per assumir íntegrament aquesta feina.

Aquesta manca de recursos fa inviable dur a terme el tractament complet de la documentació ingressada sense recórrer a suport extern. Per aquest motiu, es considera imprescindible la contractació d'una empresa especialitzada que permeti millorar el condicionament físic i descriptiu dels fons documentals i fotogràfics, assegurant-ne la preservació i facilitant-ne l'accés i la difusió.

Les tasques objecte del contracte consisteixen en actuacions de tractament arxivístic definides de manera detallada en el plec de prescripcions tècniques, on es determinen de forma precisa els resultats a obtenir, la metodologia de treball, els criteris de descripció, els instruments a utilitzar i les condicions mínimes d'execució.

Atès que totes les empreses licitadores hauran d'executar els treballs d'acord amb aquests criteris tècnics uniformes i que el contracte no incorpora elements d'innovació, desenvolupament metodològic ni solucions alternatives susceptibles d'aportar un valor afegit objectivament quantificable, es considera que l'element diferenciador entre les ofertes és principalment el preu ofert. Per aquest motiu, es proposa l'establiment del preu com a únic criteri d'adjudicació.

Josep Ribas Solà
Cap del Servei de Coordinació de la Xarxa d'Arxius Comarcals